

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 415. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960020560/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

og merker deraf at Søe-Etaten haver intet at bebreide Land-Etaten.

168. Fabel.

Samtale mellem Ulven og en anden Hierophit.

Jeg haver mældet om den Samtale mellem Ulven og en Hierophit, og viset hvordan Udfaldet deraf var. Da det rygtedes blant de andre hellige Slanger, at en af deres Colleger var satt udi Baroco af Ulven, satte de en af de lærdeste og meest veltalende Hierophiter ud paa samme Ulv, for at igiendrive ham. En nye Samtale blev derpaa holden, som var ligesaa merkelig som den forrige, og hvorudi Ulven Isegrim betienede sig af nye Argumenter til sin Sags Forsvar. Hierophiten begyndte at præludere med det samme, som hans Formand havde anført, og derpaa fik samme Svar, nemlig, at, eftersom han var en Ulv, maatte han føre sig op som andre Ulve, thi enhver maa leve efter sin Stand, og lagde han denne gang dette dertil, at hans Forhold mod Faar, Lam, Giæs, etc. grundede sig saavel paa Fornødenhed, som paa en point d'honneur. Hvad, sagde Hierophiten, regner du dig det til en Ære at myrde uskyldige Dyr? Ulven svarede: Lader os tage Exempel af Mennesker, som ere de ædelste Creature. Hvad vilde man dømme om den Kriigs-Mand, som saae Leylighed til at overrumple sin Fiende, men af Barmhiertighed gik ham forbi, mon han ikke af andre Kriigs-Folk blev holden for en Poltron? Det er en anden Ting, sagde Hierophiten, du taler om Fiender, som retmessig Kriig ved Manifester er erklæret, og her handles om uskyldige Faar, som intet Ondt have gjort. Ulven svarede dertil: Hvad Ondt have Hiorte, Raadyr og Harer gjort Skytter og Jægere, og hvad Ondt gøres dem, som for Penge lade sig blindt værve til at myrde ubekiendte Mennesker? Vi behøve ikke ved Manifester at erklære Faarene Kriig, thi vi have aldrig nogen Tiid gjort enten Fred eller Stillstand med dem, og derfor ingen Fred bryde. Tilstanden mellem os og Faarene er som mellem Maltheser-Riddere og Tyrken, vil man fordømme

MORALSKE FABLER

os, saa maa man og fordømme dem. Men man laster hos Dyr hvad man berømmer hos Mennesker. Lad os for Exempel giøre en Sammenligning mellem mig og Alexander Magnus. Jeg haver maaskee min Livs-Tiid myrdet 100de Faar. Alexander havde udi nogle faa Aar myrdet 100000 Mennesker. Jeg haver handlet saaledes med uskyldige Faar, han med uskyldige Persianer. Motiven til min Opførsel er fornøden Føde: Motiven til hans Opførsel haver været Ærgjærighed. Men hør nu hvad Dom der fældes over os: Alexander bliver formedelst sine Bedrifter beæret med den Titel af Helt, eller Magnus, og Isegrim bliver kaldet en Røver. Hvis Naturen havde skabt os til at æde Græs, vilde vi føre os op som uskyldige Hæste og Øxen, og hvis alle Dyr vilde tilbringe os Gaver og Offer i Hobetall, vilde vi leve udi en ligesaa hellig og uskyldig Ørkesløshed som Hierophiter udi Skoven, og som Munke blant Mennesker. Hierophiten gik derpaa vred bort, og Ulven begav sig til sine sædvanlige Forretninger igien.

Fabelen lærer, at endskiønt man ikke kand undskylde sine egne med andres Misgjærninger, saa kand man dog med saadant Argument confundere dem, der ere ligesaa skyldige som de Syndere, hvilke de stræbe at omvende.

169. Fabel.

Skaden og Papegojen.

Ravnen anrettede engang et stort Maaltid, hvortil han inviterede adskillige slags Fugle, blant andre en Skade og en Papegoje. Dagen derefter besøgte en Krage først Papegojen for at høre hvorledes Gæsterne vare tracterede, Papegojen svarede, at Alting var indrettet til Selskabets Fornøjelse: Alleene, sagde han, en af Gæsterne, nemlig Skaden, som var bleven min Sidemand, plagede mig med en vidtløftig Snak, som aldrig kunde faae Ende; jeg kand, sagde han, for min Død ikke lide saadanne Sladderhanke. Derpaa besøgte Kragen Skaden, af hvilken han efter sam-